

Jaardocument GHOR Zuid Limburg 2016

Geleen, maart 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1 Bestuur, Directie en vaststelling	4
1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid	4
1.1.1 Directie.....	5
1.2 Opstellen en vaststellen jaarrekening 2016	5
1.2.1 Opstellen.....	5
1.2.2 Vaststellen.....	5
2. De GHOR organisatie.....	6
2.1 De GHOR: Een volwaardig en volhardend partner	7
3. Dienstverlening in 2016.....	8
3.1 Planvorming	8
3.2 Ketenmanagement en Euregionale samenwerking.....	8
3.3 Operationele voorbereiding en uitvoering	9
4. Financiële paragrafen.....	11
4.1 Algemeen.....	11
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	11
4.3 Bedrijfsvoering	14
4.3.1 Investeringsbeleid	14
4.3.2 Organisatiestructuur	15
4.3.3 Administratieve organisatie	15
4.3.4 Informatisering en automatisering	15
4.3.5 Kansen en bedreigingen.....	15
4.3.6 Personeelsbeleid.....	15
4.4 Verbonden partijen.....	15
5 Jaarrekening 2016.....	16
5.1 Balans per 31 december 2016.....	16
5.3 Rekening van baten en lasten 2016	17
6 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen.....	18
6.1 Grondslagen waardering van activa en passiva van bepaling resultaat.....	18
7 Financiële toelichting	19
7.1 Toelichting.....	19
7.1.1 Resultaat.....	19
7.1.2 Activa	19
7.1.3 Passiva	20
7.2 Toelichting rekening van baten en lasten	21
8 Voorstel tot resultaatbestemming	24
9 Begrotingsrechtmatigheid.....	25
10 Controleverklaring.....	26
Bijlage 1: Staat van reserves en voorzieningen (staat D).....	30
Bijlage 2: Lijst van afkortingen	31

Voorwoord

Een samenleving zonder veiligheidsrisico's bestaat niet. Ondanks dat de GHOR samen met de partners in de veiligheidsregio en bedrijven en burgers zich inzet om risico's te voorkomen en te verkleinen, is het realistisch ervan uit te gaan dat er risico's blijven bestaan. Dat vraagt ook dat we ons daarop voorbereiden.

Ook in 2016 zagen we dat onze maatschappij in een snel tempo verandert.

Veiligheid is steeds vaker een thema. Bij relatief kleine gebeurtenissen ontstaat al snel maatschappelijke onrust. Kleinschalige ontwikkelingen -zoals de opvang van vluchtelingen of de terugkeer van ex-gedetineerden in een wijk of buurt- kunnen een grote impact hebben op de (lokale) samenleving. De snelle informatiedeling via diverse media draagt daaraan bij. Dat geldt ook voor beelden en 'tweets' over het optreden door de overheid. Denk aan de maatschappelijke onrust die rond Tihange is ontstaan. Burgers zijn kritisch geworden op het optreden van de overheid, ook bij crises. Het vertrouwen in de overheid is broos en dat geldt ook voor andere publieke dienstverleners zoals ziekenhuizen en nutspartijen.

De toenemende vergrijzing en ontgroening in onze regio zorgen ervoor dat de zelfredzaamheid van mensen afneemt en er een groter beroep wordt gedaan op professionele ondersteuning, ook bij branden, ongevallen, rampen en crises. De meest kwetsbare mensen vragen bij dergelijke incidenten, maar ook bij rampen en crises de zorg van de overheid.

De GHOR vormt de verbinding vanuit de veiligheidsregio met het grote aantal hulpverleners dat zich met geneeskundige hulpverlening bezighoudt (zoals de ambulancediensten, ziekenhuizen, huisartsen en de GGZ) en niet alleen 24 uur per dag reguliere zorg verleent maar zich ook voorbereidt op crises en rampen. Al deze hulpverleners verdienen een oprecht compliment voor hun inzet en hun betrokkenheid in het afgelopen jaar.

F.C.W. Klaassen, arts
Directeur Publieke Gezondheid
Voorzitter directie GGD Zuid Limburg

1 Bestuur, Directie en vaststelling

1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept jaarrekening. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is als volgt samengesteld (01-01-2017):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille Politie
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	portefeuille GHOR
		plaatsvervangend voorzitter
		portefeuille Brandweer
		portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair
		portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het Algemeen Bestuur is als volgt samengesteld (01-01-2017):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer L.M.C. Winants	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer M.J.A. Eurlings	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.1.1 Directie

De directie bereidt de concept jaarrekening voor.

De directie is als volgt samengesteld (1-1-2017):

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid / Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

1.2 Opstellen en vaststellen jaarrekening 2016

1.2.1 Opstellen

De concept jaarrekening 2016 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 24.03.2017.

*Voorzitter,
J.M. Penn-te Strake*

*Secretaris,
F.C.W. Klaassen*

1.2.2 Vaststellen

De jaarrekening 2016 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 16.06.2017

*Voorzitter,
J.M. Penn-te Strake*

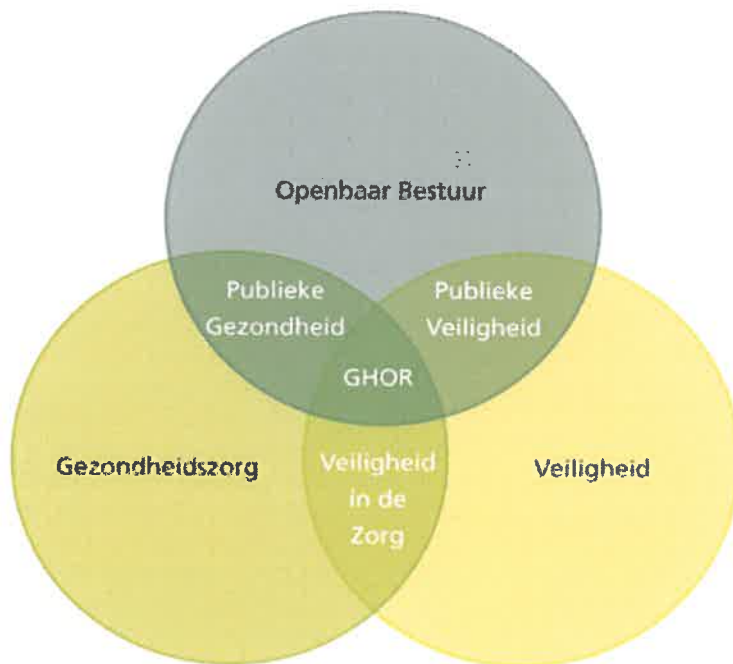
*Secretaris,
F.C.W. Klaassen*

2. De GHOR organisatie

De GHOR Zuid-Limburg is opgericht door de gemeenten in Zuid-Limburg en heeft de Wet veiligheidsregio's (Wvr) als wettelijke basis. De GHOR is één van de kolommen binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg. Hoewel de GHOR in organisatorische zin deel uit maakt van de GGD Zuid Limburg, is er in bestuurlijke zin een scheiding.

Onder regie van het openbaar bestuur is de GHOR bij crises en rampen verantwoordelijk voor de coördinatie en de aansturing van de geneeskundige (witte) kolom. Daarnaast ondersteunt en adviseert de GHOR overheden en zorginstellingen, zowel in de voorbereiding op een calamiteit als tijdens een incident. Dit is vastgelegd in de Wvr. Uitgangspunt in die wet is de eigen verantwoordelijkheid van zorginstellingen. Een zorginstelling is niet alleen in de dagelijkse situatie, maar ook bij een crisis of ramp verantwoordelijk voor het leveren van zorg. Alle zorginstellingen, die samen de witte kolom vormen, functioneren niet vanzelf als één keten. De GHOR zorgt voor een goede aansluiting tussen de zorginstellingen, zodat zij naadloos kunnen opschalen van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening. Dit met het doel slachtoffers zo goed mogelijk te helpen en (blijvende) gezondheidsschade te voorkomen, dan wel te minimaliseren.

Sinds de oprichting bevindt de GHOR zich op het kruispunt van drie beleidsdomeinen: openbaar bestuur, veiligheid en gezondheidszorg. Een kruispunt dat ook leidend is voor de toekomst van de GHOR.



Figuur 1: GHOR in balans op het snijvlak van drie domeinen: openbaar bestuur, gezondheidszorg en veiligheid

2.1 De GHOR: Een volwaardig en volhardend partner

De verantwoordelijke bestuurder die wordt geconfronteerd met een risicovolle situatie moet kunnen rekenen op de GHOR. Hij moet erop kunnen vertrouwen dat de GHOR de situatie snel kan duiden, een goed advies geeft en de juiste hulpverlening mobiliseert. Hij moet ervan uit kunnen gaan dat alle partners in de witte kolom ook bij crises en rampen weten wat ze moeten doen, goed met elkaar samenwerken en gezamenlijk trainen en oefenen, zodat ze te allen tijde zorg aan de inwoners van Zuid-Limburg kunnen blijven leveren. Het is aan de GHOR om die zorgcontinuïteit te monitoren en te faciliteren. Hierbij is de kwaliteit van de informatievoorziening van doorslaggevend belang.

Toename van witte dreigingen en maatschappelijke onrust

'Witte' rampen komen steeds vaker voor. Het gaat dan bijvoorbeeld om uitbraken van infectieziekten (Q-koorts, ebola, griep) of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen (asbest, rook, straling). Bij incidenten met gevaarlijke stoffen zoals kwik, ammoniak, fluor, loodoxide en nafta is de specifieke deskundigheid van de GHOR vereist om te beoordelen of er gevaar is voor de gezondheid. De GHOR heeft ook expertise over biologische, radiologische en nucleaire stoffen en hecht veel waarde aan professionele en specifieke kennis van de medewerkers op dit vlak. Het up-to-date- houden van de expertise van medewerkers blijft ook in 2016 een belangrijk aandachtspunt.

Veiligheidsregio neemt zorgen burgers serieus

Radioactieve straling kun je niet zien, ruiken of voelen. Alleen speciale meetapparatuur kan radioactieve straling aantonen. Als individu heb je geen grip op radioactieve straling, terwijl er wel gevolgen kunnen zijn voor je gezondheid. Dat kan beangstigend zijn. Met name omdat niet ver van Zuid-Limburg de kerncentrale van Tihange staat. De vragen rond de veiligheid van deze Belgische kerncentrale houden Zuid-Limburgers bezig. Dat blijkt uit gesprekken in gemeenteraden, vragen van burgers en berichtgeving in de media. Ook actievoerders laten van zich horen. Juist omdat er ernstige zorgen en vragen zijn over Tihange is het belangrijk om te weten wat de feitelijke risico's zijn en hoe Zuid-Limburg zich voorbereidt op een stralingsongeval. Die voorbereiding is een taak van de veiligheidsregio. In dit kader zorgt de GHOR voor de informatievoorziening richting gemeenten, burgers en andere belanghebbenden. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de ANVS en de buurlanden België en Duitsland.

2.2 Financiering

De rijksoverheid en de gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering van de GHOR. De rijksoverheid draagt via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) bij aan de wettelijke taken van de GHOR. De rijksbijdrage wordt via een lumpsum bijdrage beschikbaar gesteld. Ondanks de ogenschijnlijke beleidsvrijheid die een lumpsum bijdrage impliceert, schrijft de rijksoverheid in toenemende mate voor waar de middelen aan besteed moeten worden. Zowel door daadwerkelijke bezuinigingen (1,5% per jaar, en niet (structureel) toekennen indexering) als door het opleggen van taken zonder budgetoverdracht komt Rijksfinanciering steeds meer onder druk te staan. Daarnaast zijn er landelijke organisaties zoals het veiligheidsberaad en het IFV middels afroeping van de BDUR trachten financiering te ontvangen voor landelijke projecten. Op deze wijze is regionaal steeds minder geld beschikbaar om naar eigen inzicht van de regio in te zetten.

De gemeenten stellen via een inwonerbijdrage financiële middelen beschikbaar. Voor de jaren 2016-2019 moet de beleidskeuze voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, inclusief GHOR, nog plaatsvinden. Deze beleidskeuze zal onderdeel uitmaken van de doorontwikkeling van de totale veiligheidsregio. Daarmee zijn ook de financiële kaders nog niet vastgesteld. Voor 2016 is de begroting van de GHOR vastgesteld op het niveau van 2015 (inclusief indexering).

3. Dienstverlening in 2016

De dienstverlening van de GHOR bestaat sinds 2012 uit drie hoofdgroepen, te weten planvorming (1), ketenmanagement en euregionale samenwerking (2) en operationele voorbereiding en uitvoering (3). In dit hoofdstuk wordt per hoofdgroep een terugkoppeling gegeven van de geleverde diensten en het gevoerde beleid in 2016.

3.1 Planvorming

Het inspelen op mogelijke schaarste aan hulpverleningscapaciteit gebeurt door adequate planvorming. De noodzakelijke omvang van de rampenbestrijdings- en crisisorganisatie wordt niet direct bepaald door het inwoneraantal van de gemeente en/of regio. Voorbereiding op rampen en crises geschiedt onder andere door planvorming, waarin staat aangegeven hoe de samenwerking wordt vormgegeven en wat betrokkenen van elkaar mogen verwachten.

Er is een nieuw crisismodel voor de GHOR. Dat model beschrijft de organisatie van de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening bij crises en rampen. Het streven is dat alle regio's dezelfde rollen en benamingen gaan hanteren. Dat vergemakkelijkt de bovenregionale hulpverlening en maakt het mogelijk om landelijke opleidingen aan te bieden voor de GHOR-crisisrollen:

- Directeur publieke gezondheid (DPG)
- Algemeen commandant geneeskundige zorg (ACGZ)
- Hoofd acute gezondheidszorg (HAG)
- Hoofd informatie geneeskundige zorg (HIN)
- Hoofd ondersteuning geneeskundige zorg (HON)
- Officier van dienst geneeskundig (OvdG)

3.2 Ketenmanagement en Euregionale samenwerking

Voor het bereiken van het realiseerbaar zorgniveau geldt dat het beleid en de inzet van de GHOR Zuid-Limburg gezien moet worden in Euregionaal verband. Zonder Euregionale afspraken blijft Zuid-Limburg een kwetsbaar gebied, omdat ambulances uit andere regio's in Nederland hier nooit binnen het *golden hour* kunnen zijn. Dankzij goede Euregionale samenwerking kan Zuid-Limburg tijdig meer ambulances beschikbaar hebben dan op grond van het eigen potentieel verwacht mag worden. Daarmee is de Euregionale samenwerking van enorme waarde voor de inwoners van Zuid-Limburg en is het essentieel hierin te blijven investeren. De structuur die aan deze Euregionale samenwerking ten grondslag ligt is geborgd binnen het project Emric+. Binnen de werkgroep, "Grensoverschrijdende geneeskundige samenwerking van de geneeskundige hulpdiensten van de Regio Aachen, de provincie Luik en Zuid-Limburg" is een ambulancebijstandsplan ontwikkeld dat bekend staat onder de naam Eumed Ambu. De afgelopen jaren heeft de GHOR een goed netwerk met de buitenlandse buurregio's opgebouwd. Er zijn convenanten over het verlenen van bijstand door ambulancediensten en ziekenhuizen. In 2016 zijn de bestaande afspraken gecontinueerd.

3.3 Operationele voorbereiding en uitvoering

De noodzakelijke andere werkwijze onder omstandigheden van rampen of crises vereist dat de benodigde kennis en vaardigheden worden opgedaan door specifieke opleidingen, trainingen en oefeningen. De eerder genoemde planvorming vormt een belangrijke basis, maar het gaat uiteindelijk om het daadwerkelijk functioneren van medewerkers bij een daadwerkelijke ramp of crisis. De GHOR kent hierbij naast een directe verantwoordelijkheid voor de eigen medewerkers een ondersteunende en coördinerende rol voor de reguliere zorginstellingen.

Opleiden, trainen en oefenen met nieuw model voor Grootchalige Geneeskundige Bijstand

Nederland werkt per 1 januari 2016 met een nieuw model voor Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB). GGB zorgt ervoor dat het verzamelen, verzorgen en vervoeren van grotere aantallen slachtoffers goed verloopt. Het landelijke model, met ruimte voor lokaal maatwerk, vervangt de huidige Geneeskundige Combinatie die dateert van 1995. De veranderingen die het nieuwe model met zich meebrengt raken aan de processen, mensen en organisatie van verschillende partijen. Een van die partijen is de GHOR, die de implementatie in de regio regisseert en coördineert. De kracht van het nieuwe model is dat het beter aansluit op de dagelijkse zorg en de veranderde wettelijke verantwoordelijkheden. Ook wordt de bestaande capaciteit optimaal benut.

Inzet bij incidenten

Ondanks inspanningen in de preventieve sfeer kunnen zich toch incidenten en calamiteiten voordoen. Bij deze incidenten kan Zuid-Limburg rekenen op een acute operationele inzet van de GHOR.

Als een evenement groeit, vraagt dat om andere maatregelen

Bij de Duckrace in Maastricht is gestart als een kleinschalig evenement. De opbrengst gaat naar goede doelen en verenigingen. Waren bij de eerste editie van het evenement – in 2014 – een paar honderd bezoekers, in 2016 waren dat er al bijna 5000. In 2017 worden er rond de 10.000 mensen verwacht. Hun veiligheid en gezondheid is de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Risicoanalyse en advies op maat

Voor de GHOR, die de gemeenten helpt veiligheids- en gezondheidsrisico's te voorkomen, betekent dit dat er een nieuwe risicoanalyse van het evenement moet worden gemaakt. De eerste Duckraces waren zogenoemde A-evenementen, waarbij een kennisgeving aan de gemeente volstaat en de GHOR een standaardadvies voor kleinschalige evenementen uitbrengt. Nu wordt de race een B-evenement: grootschalig en risicovol. En dat vraagt om een advies op maat. Bij de nieuwe risicoanalyse houdt de GHOR onder andere rekening met het feit dat dit evenement vooral door ouders met kinderen wordt bezocht en dat het weer voor problemen kan zorgen: het kan warm worden en het weer kan plotseling omslaan. Zaken die om specifieke maatregelen vragen. Ook bekijkt de GHOR of er beveiliging nodig is en of bijvoorbeeld de aanvoerwegen vrij moeten worden gehouden voor de hulpdiensten.

Multidisciplinaire samenwerking

Ook de politie en de brandweer geven een advies. De gemeente integreert deze adviezen vervolgens in haar vergunning. Bij nog grotere evenementen (C-evenementen zoals Pinkpop en de schuttersfeesten) maken de partners een gezamenlijke risicoanalyse en een veiligheidsplan. Dan wordt er enkele weken voor het evenement ook gezamenlijk geoefend, waarbij de regionale multidisciplinaire adviesgroep voor een oefenscenario zorgt.

Vergunningverlening makkelijker met EvenementAssistent

Sinds kort kunnen de Zuid-Limburgse gemeenten en organisatoren van evenementen gebruik maken van de EvenementAssistent, [\[link naar http://www.evenementassistent.nl/\]](http://www.evenementassistent.nl/) een landelijk ontwikkeld online systeem voor het aanvragen van vergunningen. Als aanvragers de uitgebreide digitale vragenlijst invullen, zorgt het systeem onder andere voor een automatische risicoscan. De aanvraag komt bij alle partners binnen en wordt gekoppeld aan de regionale evenementenkalender. Dit vergemakkelijkt de samenwerking en maakt een betere voorbereiding mogelijk. Zo voorkom je incidenten.

Brand Munstergeleen: burgers bezorgd over asbest

Door een ongeluk met een gasfles ontstaat er op 3 juli 2016 brand in een schuur in Munstergeleen. Er zijn geen gewonden, maar er is wel asbest vrijgekomen. De hulpdiensten en de betrokken gemeente komen gezamenlijk in actie. Dit samenwerkingsverband heet de veiligheidsregio. De hulpverlening wordt gecoördineerd vanuit het Meld- en Coördinatie Centrum Maastricht. Daar is ook de GHOR (Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio) aan het werk. De samenwerkende hulpdiensten besluiten om een deel van de omgeving af te zetten. Een gespecialiseerd asbestverwijderingsbedrijf is onderweg.

Bewonersbrief

Een belangrijke actie is nu de communicatie naar omwonenden. Er zijn mogelijk asbestresten terechtgekomen op en rond hun huizen en de mensen zijn ongerust. In samenwerking met de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) van de GGD stelt de veiligheidsregio een bewonersbrief op. Deze brief geeft onder andere antwoord op veel gestelde vragen over asbest. Burgers die na het lezen ervan nog vragen hebben, kunnen terecht bij de GGD.

Ziekenhuis en huisartsen geïnformeerd

De GHOR informeert ook het Zuyderland Medisch Centrum en huisartsenorganisatie Meditta, zodat zij voorbereid zijn als mensen met vragen of gezondheidsklachten komen. Als de hulpdiensten en het asbestverwijderingsbedrijf het gebied waar asbest is terechtgekomen hebben vastgesteld, starten de schoonmaakwerkzaamheden. Het werk van de GHOR zit er nu op: alle relevante partijen zijn op de hoogte en voorbereid voor het geval er vragen van burgers komen.

De GGD beantwoordt die dag enkele vragen van burgers. Zo vraagt een peuterspeelzaal zich af of de kinderen buiten kunnen spelen en maken een paar omwonenden zich zorgen over mogelijke risico's voor hun gezondheid.

4. Financiële paragrafen

4.1 Algemeen

De financiële paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen. In het 'Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten' (BBV) is een aantal verplichte onderwerpen opgenomen. De in dit hoofdstuk behandelde paragrafen zijn:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

4.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het weerstandvermogen kan worden omschreven als het vermogen van de GHOR om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de GHOR. Het weerstandvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de GHOR.

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Gezien het feit dat de GHOR specifiek bedoeld is voor rampenbestrijding en crisisbeheersing is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen.

Algemene reserve	Rekening 2016
GHOR	106.121
Totaal	106.121

Op 31 december 2016 bedraagt de algemene reserve € 106.121 hetgeen 11,43% van de begrote gemeentelijke bijdrage (€ 928.359) inhoudt.

De inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, leidt tot de volgende risico's:

- De bezuinigingen door Rijk en het ook niet beschikbaar zijn van extra middelen zetten de te behalen resultaten onder druk. Het rijk draagt steeds meer taken over zonder dat hiervoor budget mee overkomt. Daarnaast worden mede via het veiligheidsberaad en het IFV, middels afroeping van de BDUR, beslag gelegd op de regionaal toegekende BDUR voor landelijke projecten.
- De maatschappij legt steeds meer beslag op de GHOR bij de bestrijding van niet regulier geduide incidenten hetgeen extra beslag legt op de capaciteit. Tevens leidt dit tot meer bestuurlijk administratieve activiteiten die niet tot het reguliere taakveld van de GHOR behoren.

De risico's bij de GHOR worden qua financiële omvang geschat op € 300.000.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden die de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Reserves
- Ruimte op de begroting
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Langlopende voorzieningen.

Op 31 december 2016 is de weerstandcapaciteit van de GHOR als volgt:

Weerstandscapaciteit GHOR

Peildatum 31-12-2016

GHOR	
Reserves	199.969
Ruimte op de begroting	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Langlopende voorzieningen	-
Totaal	199.969

Weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen kan onderstaande formule worden gebruikt:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

GHOR	31-12-2016	31-12-2015
Weerstandsvermogen	0,67	0,67

Bij de bepaling van de waarde van de risico's is rekening gehouden met de waarschijnlijkheid van 90% dat een risico zal optreden. Voor de inschatting van de waarschijnlijkheid is bewust gekozen voor een termijn van enkele tientallen jaren. In dit tijdsbestek is het waarschijnlijk dat dit risico zou kunnen optreden. Gezien de onzekerheid van de hoogte en het tijdstip van optreden is het treffen van een voorziening nu niet aan de orde.

In onderstaande tabel is de waardering van het weerstandsvermogen aangegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Conclusie

Het weerstandsvermogen van de GHOR is nog steeds onvoldoende. Het feit dat een aantal risico's een structureel karakter kent en dit geldt voor de gehele veiligheidsregio heeft ertoe geleid dat in het najaar 2015 op veiligheidsregio niveau is gestart met het project de "Toekomstige inrichting van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg".

Financiële kengetallen

1A Netto Schuldquote		Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	-	-	-	-
C	Overlopende passiva	-	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	201.177	201.177	201.177	201.177
F	Liquide middelen	-	-	-	-
G	Overlopende activa	-	-	-	-
H	Totale baten	2.578.150	2.561.530	2.607.978	2.625.745
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%		-7,80%	-7,85%	-7,71%	-7,66%

1B Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	-	-	-	-
C	Overlopende passiva	-	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	201.177	201.177	201.177	201.177
F	Liquide middelen	-	-	-	-
G	Overlopende activa	-	-	-	-
H	Totale baten	2.578.150	2.561.530	2.607.978	2.625.745
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%		-7,80%	-7,85%	-7,71%	-7,66%

2. Solvabiliteitsratio		Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
A	Eigen vermogen	201.177	201.177	201.177	201.177
B	Balanstotaal	201.177	201.177	201.177	201.177
Solvabiliteit (A/B)*100%		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

3. Kengetal grondexploitatie	
Niet van toepassing	

4. Structurele exploitatieruimte		Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
A	Totale structurele lasten	2.590.644	2.561.530	2.607.978	2.625.745
B	Totale structurele baten	2.578.150	2.561.530	2.607.978	2.625.745
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	0	0	0	0
E	Totale baten	2.578.150	2.561.530	2.607.978	2.625.745
Structurele exploitatieruimte ((A-B)+D-C)/E*100%		0,48%	0,00%	0,00%	0,00%

5. Belastingcapaciteit	
Niet van toepassing	

Toelichting Financiële kengetallen.

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Op basis van de prognoses voor 2016 en volgende jaren is duidelijk dat de druk van de rentelasten en aflossingen nagenoeg gelijk blijft. Dit heeft mede te maken met het feit dat de GHOR geen vaste schulden kent.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is licht dalende mede als gevolg van het feit dat in de begrotingen van 2016 en 2017 zijn nog onttrekkingen aan de reserves opgenomen terwijl de verwachting is dat het balanstotaal gelijk zal blijven.

Het **kengetal grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten en is alleen van toepassing bij grondbedrijven.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting 2016 en 2017 is nog rekening gehouden met incidentele onttrekkingen aan de reserves. De begroting en ook de realisatie kennen nauwelijks incidentele lasten en baten.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde en is alleen van toepassing bij gemeenten en provincies.

Liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo kwartaal 1 2016	-	229.969	-229.969
ultimo kwartaal 2 2016	-	229.969	-229.969
ultimo kwartaal 3 2016	-	229.969	-229.969
ultimo kwartaal 4 2016	-	201.177	-201.177
(4) gemiddelde van (3)	-	222.771	-222.771

Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen
-5	<i>kasgeldlimiet</i>	210.045
(6a) = (5>4)	ruimte onder de kasgeldlimiet	432.816
(6b) = (4>5)	overschrijding van de kasgeldlimiet	n.v.t.
Berekening kasgeldlimiet (5)		
-7	Begrotingstotaal 2016	2.561.530
-8	Percentage regeling	8,20
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet	210.045

De liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet geeft geen aanleiding tot het ondernemen van acties.

Renterisiconorm (modelstaat B)

Aangezien de GHOR geen langlopende schulden kent is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm is er geen aanleiding om modelstaat B op te nemen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen langlopende leningen worden aangegaan.

4.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Administratieve organisatie
- Informatisering en automatisering
- Kansen en bedreigingen
- Personeelsbeleid

4.3.1 Investeringsbeleid

Voor wat betreft het investeringsbeleid wordt gehandeld conform investeringsbeleid van de GGD ZL.

4.3.2 Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- **Bestuur:** Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken.
- De GHOR-taken worden bij de GGD Zuid Limburg uitgevoerd door de afdeling Acute zorg.

4.3.3 Administratieve organisatie

Voor de inrichting van de administratieve organisatie volgt de GHOR, voor de uitvoering van haar taken, het beleid van de GGD Zuid Limburg.

4.3.4 Informatisering en automatisering

Voor de informatisering en automatisering volgt de GHOR, voor de uitvoering van haar taken, het beleid van de GGD Zuid Limburg. Behoudens de kantoorautomatisering wordt door de GGD Zuid Limburg voor de informatisering en automatisering samengewerkt met de andere kolommen van de veiligheidsregio en de RAV. Afstemming over en het aangaan van afspraken gebeurt in het kader van de Veiligheidsregio in gezamenlijkheid met Politie, Brandweer en Gemeenten.

4.3.5 Kansen en bedreigingen

Kansen:

- Synergie en kwaliteitsverbetering als gevolg van samenwerking binnen de Veiligheidsregio
- Door de samenwerking met Publieke Gezondheid binnen en buiten de GGD Zuid Limburg kan beter worden geanticipeerd op de toename van incidenten op het gebied van infectieziektebestrijding en medische milieukunde.
- Verbetering van kwaliteit kan mede worden bereikt door de betere samenwerking met Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL) inzake de afstemming van de rol van zorginstellingen in relatie tot de maatschappelijke opgave van de GHOR.

Bedreigingen:

- Overheveling van taken door het Rijk zonder budget en afroeping van budget (zie risico's).
- Met name de toename van kleinere incidenten leiden steeds vaker tot grote maatschappelijke onrust.
- De steeds snellere overdracht en deling van (onvolledige) informatie via sociale media ontstaat vaker maatschappelijke onrust.

4.3.6 Personeelsbeleid

De GHOR heeft geen personeel in dienst. Het personeel voor de uitvoering van de GHOR-taken is in dienst van de GGD Zuid Limburg. Voor een nadere toelichting op het personeelsbeleid van de GGD Zuid Limburg verwijzen we naar het jaarverslag van de GGD Zuid Limburg.

4.4 Verbonden partijen

In het BBV is verbonden partij gedefinieerd als: 'een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft'. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is aanwezig indien zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Hiervan is bij de GHOR geen sprake.

5 Jaarrekening 2016

5.1 Balans per 31 december 2016

(Balans voor resultaatbestemming)

	31 december 2016	31 december 2015
ACTIVA		
<u>Vlottende activa</u>		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar:		
Rekening courant	201.177	229.969
Totaal vlottende activa	201.177	229.969
TOTAAL ACTIVA	201.177	229.969
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	106.121	106.121
Overige reserves	93.848	96.072
Nog te bestemmen resultaat	1.208	27.776
Totaal eigen vermogen	201.177	229.969
TOTAAL PASSIVA	201.177	229.969

5.3 Rekening van baten en lasten 2016

	<i>Rekening 2016</i>	<i>Begroting 2016</i>
Toegerekende opbrengsten		
Inkomsten uit bijdragen gemeenten	928.359	928.351
Inkomsten uit bijdragen rijk/provincies	1.558.727	1.538.179
Overige inkomsten	91.064	65.000
Totale toegerekende netto-opbrengsten	2.578.150	2.531.530
Doorbelaste exploitatielasten		
Personeelskosten	1.622.121	1.577.867
Huisvestingskosten	206.846	267.500
Beheers- en administratiekosten	316.767	337.163
Automatiseringskosten	196.225	175.000
Kosten medische middelen	6.657	5.000
Kosten uitvoering derden	39.189	-
Kosten veiligheidsregio	199.024	179.000
Kosten verbindingen	3.296	10.000
Communicatiemiddelen	519	10.000
Incidentele lasten	16.298	-
Totaal doorbelaste exploitatielasten	2.606.942	2.561.530
Mutaties reserves	30.000	30.000
Nog te bestemmen resultaat	1.208	-

6 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

6.1 Grondslagen waardering van activa en passiva van bepaling resultaat

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemeen

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de GGD Zuid Limburg. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken.

De vaste activa, liquide middelen, overlopende activa en de overlopende activa alsmede de vlottende passiva zijn als eigendom opgenomen in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg, onderdeel Acute Zorg. Hiervoor zijn de vergelijkende cijfers van de jaarrekening, van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg onderdeel GHOR, aangepast.

Voor zover van toepassing vindt de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De toegerekende baten en de doorbelaste lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit de jaarrekening.

Algemene reserve

De algemene reserve is een overige reserve waarin de winstbestemming respectievelijk verwerking van het verlies wordt verwerkt en rechtstreekse mutaties in de reserve buiten het resultaat om. Bij de GHOR bedraagt het plafond 12% van de gemeentelijke bijdrage.

Resultaatbepaling

De toegerekende baten en de doorbelaste lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

7 Financiële toelichting

7.1 Toelichting

7.1.1 Resultaat

Het positieve resultaat van € 1.208 wordt met name veroorzaakt door een optelsom van de volgende incidentele verschillen.

Omschrijving	Bedrag
Hogere bijdrage Rijk en Gemeenten	20.600
Hogere overige inkomsten	26.000
Hogere personeelskosten	-44.000
Lagere huisvestingskosten	61.000
Hogere automatiseringskosten	-21.000
Hogere kosten uitvoering derden	-40.000
Hogere overige kosten	-1.400
Resultaat	1.200

Een specifieke toelichting op de verschillen zijn opgenomen bij de desbetreffende kosten toelichting op de exploitatie.

7.1.2 Activa

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar:

Rekening courant	31 december 2016	31 december 2015
Boekwaarde per 1-1	229.969	8.250
Bij: aanpassing beginbalans	-	221.719
Bij: resultaat lopend boekjaar	1.208	-
Af: vrijval reserves	30.000	-
Boekwaarde per 31-12	201.177	229.969

Dit betreft de rekening courant verhouding met de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg. De aanpassing van de beginbalans heeft betrekking op het feit dat de materiële vaste activa, liquide middelen, vlottende activa en vlottende passiva eigendom zijn van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.

7.1.3 Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Algemene reserve	31 december 2016	31 december 2015
Saldo per 1-1	106.121	107.185
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-	1.064
Totaal	106.121	106.121

Overige reserves

Overige reserve	31 december 2016	31 december 2015
Saldo per 1-1	96.072	123.072
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	30.000	27.000
Mutatie vanuit resultaatbestemming	27.776	-
Totaal	93.848	96.072

Onderstaand treft een nadere specificatie aan van de bovenstaande overige reserve:

Bestemmingsreserve huisvesting	31 december 2016	31 december 2015
Saldo per 1-1	21.000	21.000
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-	-
Mutatie vanuit resultaatbestemming	-	-
Totaal	21.000	21.000

Deze bestemmingsreserve heeft betrekking op de heroverweging huisvesting GHOR en zullen bij herhuisvesting vrijvallen.

Bestemmingsreserve netcentrisch werken	31 december 2016	31 december 2015
Saldo per 1-1	75.072	102.072
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	30.000	27.000
Mutatie vanuit resultaatbestemming	27.776	-
Totaal	72.848	75.072

In 2011 is door het Algemeen Bestuur besloten een bestemmingsreserve voor netcentrisch werken te vormen van de gelden die hiervoor vanuit de rijksbijdrage beschikbaar zijn gesteld maar waarvan de uitvoering nog niet heeft plaatsgevonden. Middels het bestuursbesluit van december 2013 is besloten om de landelijke bijdrage 2014 LCMS en KMS ten laste van de reserve te brengen. Bij de vaststelling van de begroting 2016 is dit besluit gecontinueerd. Tevens heeft het Algemeen Bestuur besloten het positieve resultaat 2015 (€ 27.776) toe te voegen aan deze reserve.

Niet uit de balans blijken de verplichtingen.

Niet van toepassing.

7.2 Toelichting rekening van baten en lasten

In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt ingegaan op de, in materiële zin, belangrijkste posten alsmede de belangrijkste mutaties van deze posten ten opzichte van de begroting 2016.

Toegerekende opbrengsten

Inkomsten uit bijdragen gemeenten	2016	Begroting 2016
Inwonerbijdrage	928.359	928.351
Totaal	928.359	928.351

De inkomsten van de gemeenten zijn overeenkomstig de begroting 2016 exclusief de verrekening van de indexering conform de septembercirculaire gemeentefonds 2016. Deze verrekening wordt verantwoord onder de post "Overige inkomsten".

Inkomsten uit bijdragen Rijk/ Provincies	2016	Begroting 2016
Reguliere BDUR	1.558.727	1.538.179
Totaal	1.558.727	1.538.179

De reguliere BDUR is verwerkt conform de decembercirculaire BDUR 2016 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Overige inkomsten	2016	Begroting 2016
Overname materieel	24.565	-
Overig	66.499	65.000
Totaal	91.064	65.000

De stijging van de overige inkomsten wordt grotendeels veroorzaakt door de verkoop van afgeschreven materieel.

Doorbelaste exploitatielasten

Personeelskosten	2016	Begroting 2016
Salariskosten personeel	1.430.491	1.377.867
Kosten personeel derden	1.915	10.000
Opleidingskosten	40.384	40.000
Overige personeelskosten	149.331	150.000
Totaal	1.622.121	1.577.867

Het onderdeel GHOR van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft geen eigen personeel in dienst. Het personeel verantwoordelijk voor de GHOR-taken is in loondienst bij de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.

De doorbelaste personele kosten liggen boven de begroting; dit kan worden verklaard door een hogere inzet van personeel in combinatie met een CAO-loonsverhoging en een incidentele last inzake verplichting vakantiegeld als gevolg van de invoering van IKB.

Directieleden: F. Bovens en F. Klaassen. Beiden hebben deze functie voor het hele boekjaar 2016 onbezoldigd bij de GHOR vervuld. Wel zijn hiervoor vanuit de GGD Zuid Limburg kosten doorbelast (ca. € 90.000).

De GHOR beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

Huisvestingskosten	2016	Begroting 2016
Huurkosten Geleen	86.278	157.500
Huurkosten MCC	120.145	100.000
Overige huisvestingskosten	423	10.000
Totaal	206.846	267.500

De huisvestingskosten zijn lager als gevolg van het feit dat de opslag van het materiaal is verplaatst en aanzienlijk is verminderd (Huurkosten Geleen). De stijging van de huurkosten MCC heeft te maken met een hogere kosten en een verschuiving van personeel. De verschuiving van minder materieel naar meer personeel ligt in lijn met het beleid.

Beheers- en administratiekosten	2016	Begroting 2016
Overige kosten	316.767	337.163
Totaal	316.767	337.163

De realisatie van de "beheers- en administratiekosten" is lager vanwege het niet vervangen van afgeschreven vervoermiddelen. Dit ligt in lijn met het beleid dat de GHOR niet een organisatie van materieel is maar van mensen.

Automatiseringskosten	2016	Begroting 2016
Kosten automatisering	196.225	175.000
Totaal	196.225	175.000

De "Kosten automatisering" zijn hoger dan begroot onder andere vanwege onderhoudskosten van een Softwarepakket ad € 32.000,-, welke niet in de begroting zijn opgenomen.

Medische middelen	2016	Begroting 2016
Kosten medische middelen	6.657	5.000
Totaal	6.657	5.000

De kosten voor medische middelen hebben betrekking op medicamenten, verbandmiddelen en medische instrumenten en zijn nagenoeg gelijk aan de begroting.

Kosten uitvoering derden	2016	Begroting 2016
Kosten uitvoering derden	39.189	-
Totaal	39.189	-

De hogere kosten ten opzicht van de begroting kan grotendeels worden verklaard door de invoering per 2014 van een structurele bijdrage van € 35.000,- in de kosten van de grensoverschrijdende hulpverlening in de Euregio Maas-Rijn.

Kosten veiligheidsregio	2016	Begroting 2016
Kosten veiligheidsregio	199.024	179.000
Totaal	199.024	179.000

De kosten zijn hoger dan de in de begroting 2016 opgenomen kosten inzake de veiligheidsregio; de verklaring hiervoor is een besluit tot een additionele bijdrage in de kosten van het programmabureau van de Veiligheidsregio voor de verdere doorontwikkeling van de veiligheidsregio.

Kosten verbindingen	2016	Begroting 2016
Kosten verbindingen	3.296	10.000
Totaal	3.296	10.000

De verbindingskosten hebben voornamelijk betrekking op telefoonkosten. De daling ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door een verschuiving naar de personele kosten. Tevens zijn de kosten van de vaste telefonie ten opzicht van vorig jaar verlaagd door betere tarieven.

Communicatiemiddelen	2016	Begroting 2016
Kosten communicatiemiddelen	519	10.000
Totaal	519	10.000

De kosten van de communicatiemiddelen betreffen kosten inzake promotie en voorlichting. Op dit gebied zijn in 2016 nauwelijks externe kosten gemaakt.

Incidentele lasten	2016	Begroting 2016
Incidentele lasten	16.298	-
Totaal	16.298	-

Deze post betreft de incidentele kosten inzake de afrekening van een project.

8 Voorstel tot resultaatbestemming

Het exploitatiesaldo over het boekjaar 2016 van de GHOR bedraagt positief € 1.208.

Bestemming van het resultaat

De GHOR stelt voor om het positieve exploitatiesaldo ad € 1.208 aan de gemeenten te retourneren.



9 Begrotingsrechtmatigheid

GHOR	Rekening 2016	Begroting 2016	Vershil
Personeelskosten	1.622.121	1.577.867	44.254
Overige kosten	984.821	983.663	1.158

De personele kosten liggen boven de begroting 2016, mede ten gevolge van een cao-loonsverhoging en de inzet van extra personeel mede als gevolg de extra inzet bij evenementen.

De overige kosten liggen in lijn met de begroting.

10 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de GHOR Zuid Limburg te Geleen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van

GHOR Zuid Limburg op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);

zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controle protocol.

De jaarrekening bestaat uit:

de balans per 31 december 2016;

de rekening van baten en lasten over 2016;

de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg op 23 januari 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van de GHOR Zuid Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 26.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit: Bestuursverslag, Ghor organisatie en de financiële paragrafen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en Algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg:

is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen;
met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controle protocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid Limburg is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de GHOR Zuid Limburg .

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg op 23 januari 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.



Wij communiceren met het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht, 17 maart 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. N.A.J. Silverentand RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Ter identificatie



Bijlage 1: Staat van reserves en voorzieningen (staat D)

Omschrijving	Saldo 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Vermeerderingen 2016	Verminderingen 2016	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve GHOR	106.121	-	-	-	106.121
Overige reserves					
Bestemmingsreserve netcentrisch werken	75.072	27.776			72.848
Bestemmingsreserve voor huisvesting GHOR	21.000	-		30.000	21.000
Overige reserves GHOR	96.072	27.776	-	30.000	93.848

Per Identificatie 
 Ernst & Young Accountants LLP
 Pagina 30

Bijlage 2: Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ANVS	Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
Eumed	Euregio Maas-Rijn Medisch
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LCMS	Landelijk Crisismanagementsysteem
MCC	Meld- en Coördinatiecentrum
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
WvR	Wet veiligheidsregio's